

Nieuw perspectief op de waterketen – Samen slimmer met prognoses

24 november 2025
Drents Museum Assen



WELKOM

Marco Out – Burgemeester Assen

Inge Eshuis – Bestuurder Waterschap Hunze en Aa's

Nieuw perspectief op de waterketen
Samen slimmer met prognoses

24 november 2025
Drents Museum Assen



Een dag vol kennis!

- Kennisplein
- Bestuurlijke sessie
- Werksessies (9x)
- Plenaire sessie (14:15-15:30)
- Lunch, filmen & netwerken

Locaties: Opkamer, Statenzaal en Pingo

waterketenprognoseseditienoord.hwhevenement.nl



WIFI: DM Kantoor gasten
Wachtwoord: DrentsMuseum9401



Samenwerken aan ons water
in Groningen en Drenthe



FLUVIUS
Platform water



stowa



En nu tot 11:00...

- CoP prognoses in de afvalwaterketen - Rien de Ridder
- Samenwerken in Noord Nederland – Henk Matthijsse
- Grote opgaven en regels – Hilde Niezen
- Panel

Waar staan we met prognoses in de waterketen?

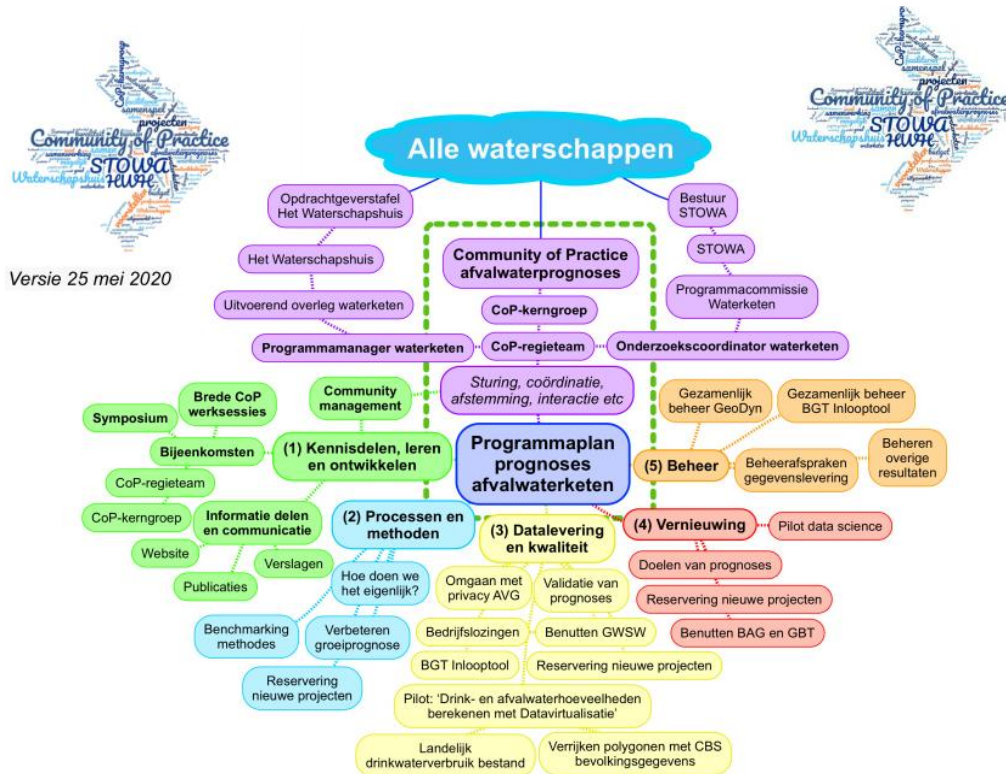
Rien de Ridder
Programmaregie
CoP prognoses afvalwaterketen





Community of Practice AFVALWATERPROGNOSES

COP Afvalwaterprognoses

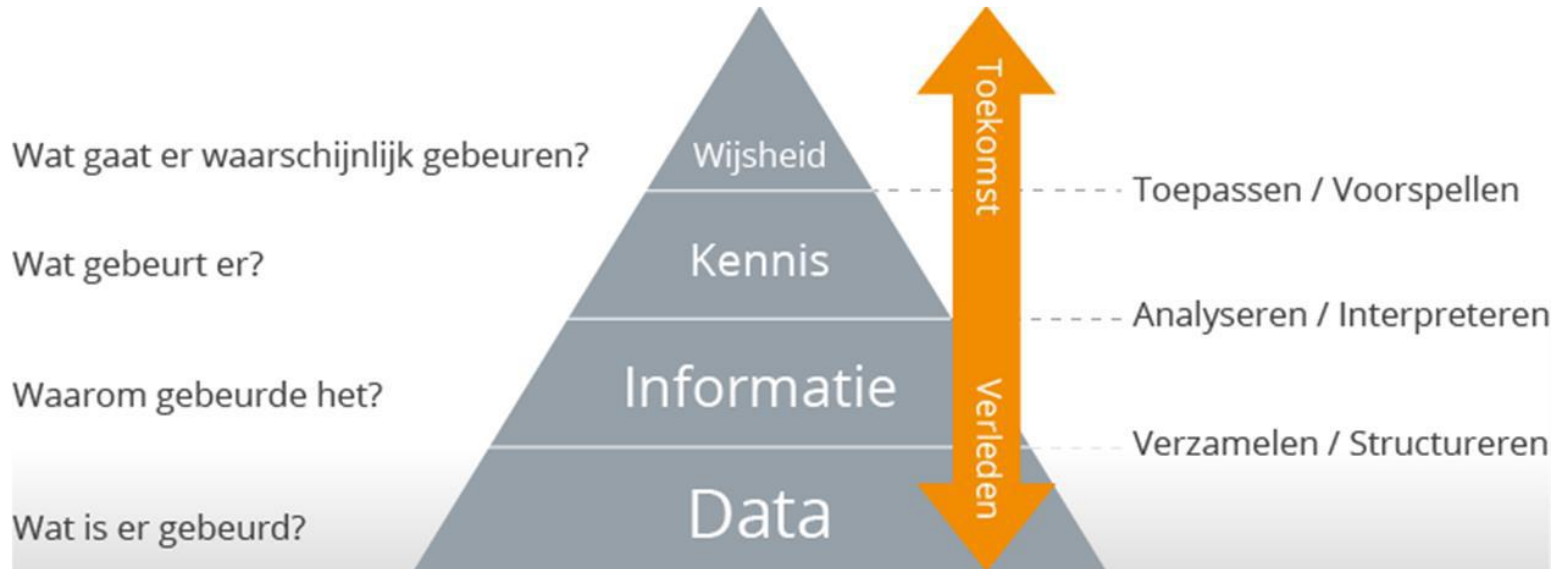


Community of Practice

- Broedplaats om lerend vermogen te **VERGROTEN**
- Actief & Betrokkenheid levert **MEERWAARDE**
- Eigenaarschap & Identiteit & Motivatie geeft **TIJDSBESPARING & KWALITEITSTOENAME**



Samenwerken + Data gedreven Werken



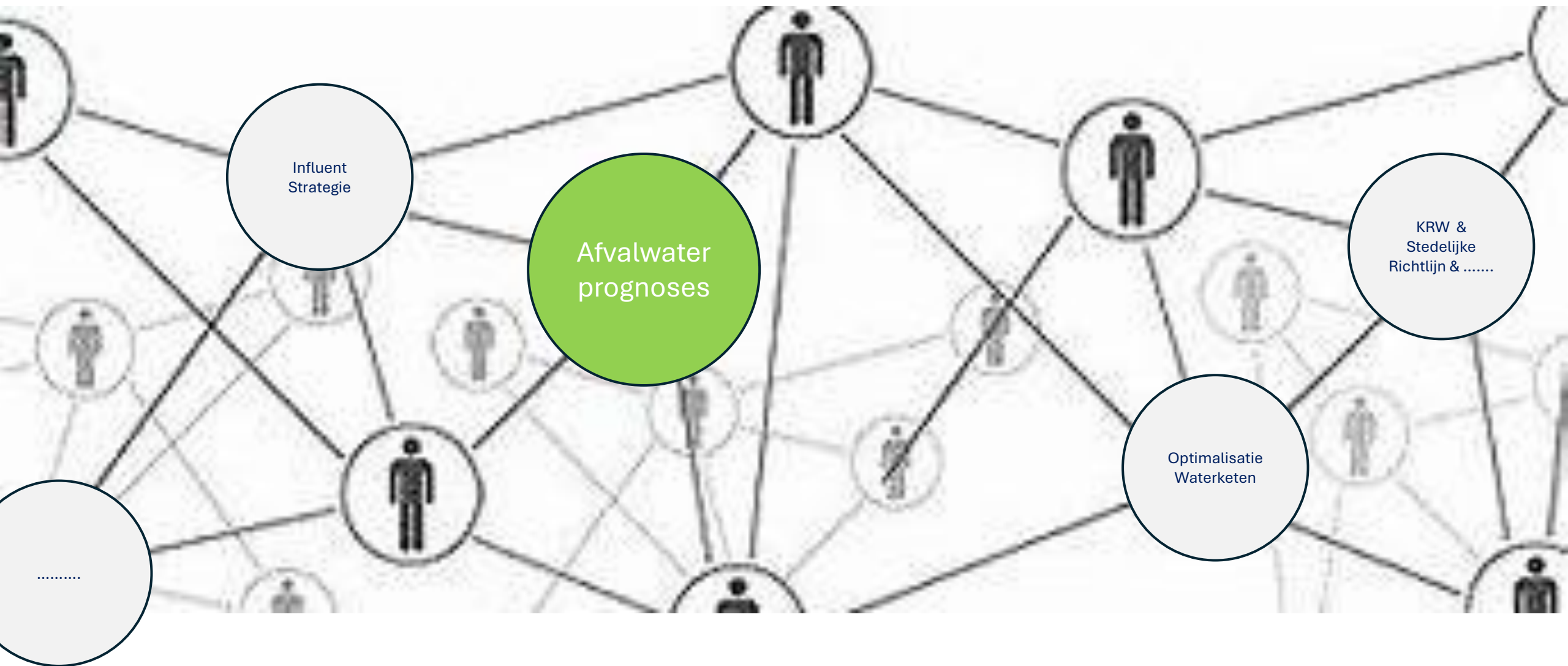
Data

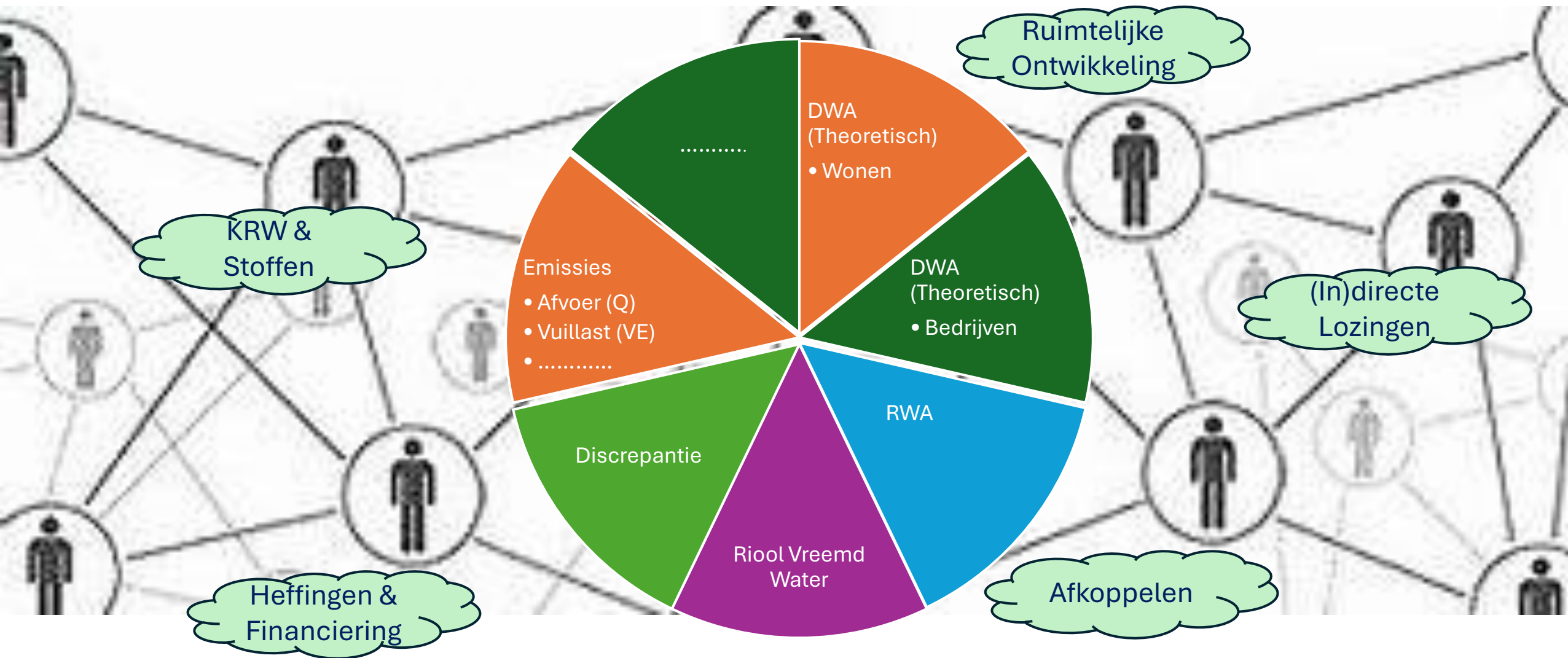
Tools / Modellen

- Ontwikkeling
- Beheer

Geografische Weergave

Analyse





Benutten en verder (door)ontwikkelen

Producten

- A-Info
- Afvalwater Viewer
- DRIANT

Ontwikkelingen

- Rioolvreemd Water
- Gemalen Tool
- ...



Waar staan we met prognoses in de waterketen?

Rien de Ridder
Programmaregie
CoP prognoses afvalwaterketen

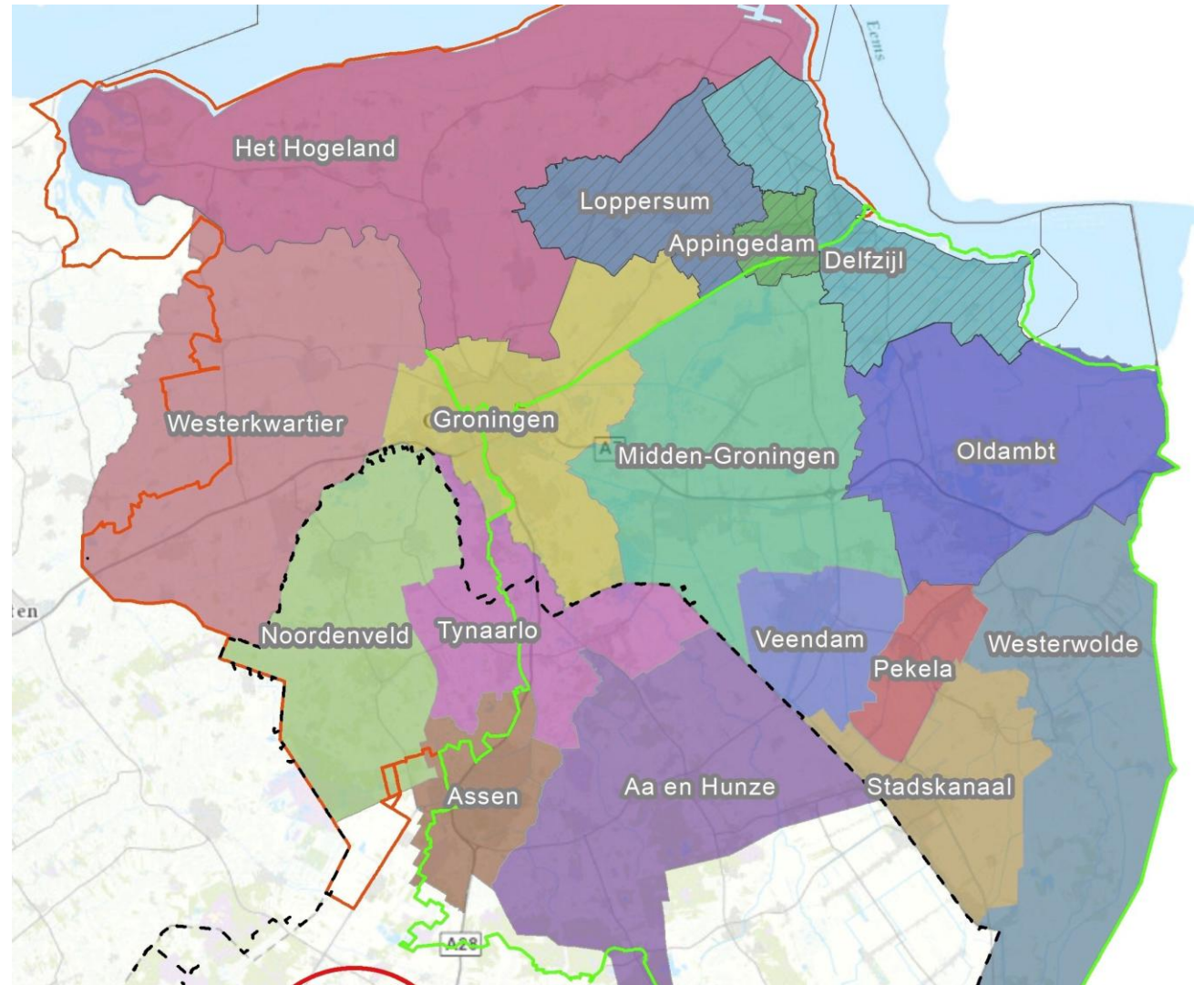


Borgen van samenwerking en projecten; hoe doe je dat?

Henk Matthijsse
Waterregisseur
Waterketen Groningen Drenthe



Hoe kun je de samenwerking in de Waterketen borgen?



Van project naar beheer in de waterketen

- Nu 10 jaar waterketensamenwerking met meerwaarde.
- Projecten Meten & Monitoren, Gezamenlijk Gegevensbeheer Noord (GBN), Waterketenkaart, Neerslagdashboard en Kennisborging leveren baten voor de deelnemers.
- De projecten hebben een beheer karakter gekregen — maar organisatorisch nog als project ingericht.
- Centrale vraag: Hoe borgen we deze diensten duurzaam, eerlijk en professioneel?

Samenwerken aan **ons water** in Groningen en Drenthe

Ons Water centraal

Verlenging uitvoeringsprogramma 2020-2025



Bijlage D bij aanbestedingsbrief 2019-004/ALG/PG

Bijlage 2 bij samenwerkingsovereenkomst WKGD 2019

Ten Boer,

11 april 2019

Samenwerken aan **ons water** in Groningen en Drenthe

Analyse Huidige Samenwerking in de projecten

Situatie:

- 1) Projecten hebben permanent karakter.
- 2) Draagvlak voor doorgaan
- 3) Vaker gebruik van projecten, kwaliteit en baten stijgen, ook kosten.
- 4) Financiële verantwoording en de kostenverdeling vraagt borging.

Huidige problemen:

- *Fragmentatie en vrijblijvendheid*
- *Operationele kwetsbaarheid*
- *Onevenredige risico's bij individuele deelnemers*
- *Beperkte transparantie en sturingsmogelijkheden*



Juridische Verkenning

Onderzochte opties:

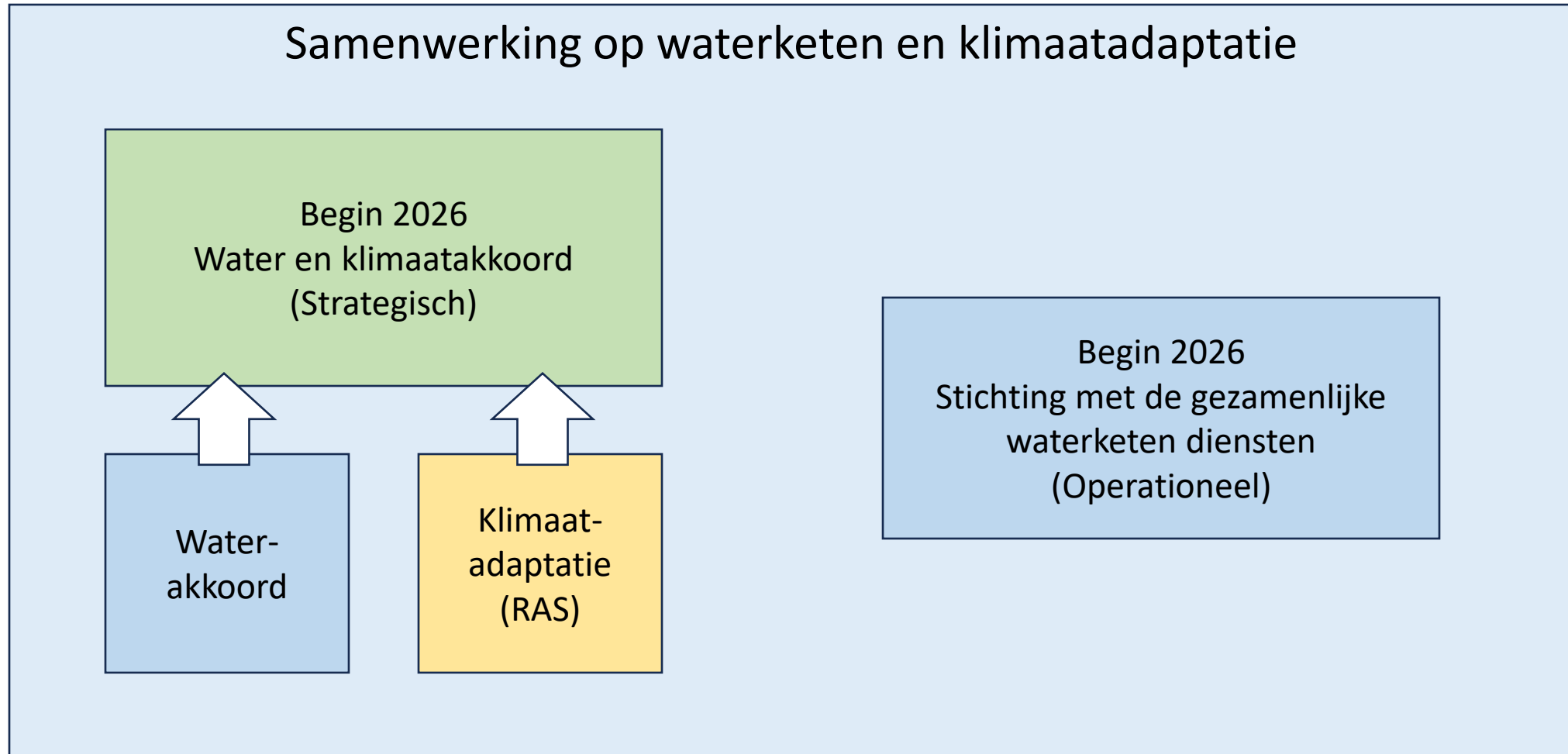
- 1. Huidige manier van organiseren
- 2. Privaatrechtelijke stichting
- 3. Publiekrechtelijke GR (BVO/GOL)
- Adviezen: PlasBossinade (juridisch), Moore MKW (bedrijfskunde)



Conclusies:

- Stichting juridisch meest geschikt voor operationele samenwerking.
- Alternatief GR bestuurlijk zwaarder, complexer, star, sluit deelname van waterbedrijf nagenoeg uit
- Stichting eenvoudig op te richten, biedt flexibiliteit en kan uitgebreid met nieuwe taken indien nodig.
- Governance: Vergadering van deelnemers + Bestuur en Algemeen Manager
- Noodzakelijk motivatie tbv Artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet.

Gewenste uitkomst



Baten van gezamenlijke uitvoering waterketenprojecten

Project / Dienst

Wat levert het op?

Individueel alternatief

Metten & Monitoren

Real-time inzicht, snelle signalering, minder faalkosten

Zelf meten en valideren → duur, vaak niet haalbaar

GBN (Gegevensbeheer)

Één standaard, lagere ICT-kosten, onderbouwde besluiten, beschikbare deskundige capaciteit

Eigen systeem → bijna niet individueel compleet en actueel te houden

Waterketenkaart

Regionaal totaalbeeld, publiek toegankelijke viewer

Eigen waterkaart, zelfstandig openbaar maken

Neerslagdashboard

Voor klimaatadaptatie, inzicht in overstorten en trends, inkoopvoordeel

Moeilijker real-time beeld te verkrijgen

Kennisontwikkeling

Collectieve kennis, borging, toegang tot innovatie

Versnipperde inzet, duurder en kwetsbaar bij personeelsverloop

✓ *De samenwerking in de projecten levert méér kwaliteit tegen lagere kosten – en inzichten die individueel niet haalbaar zijn.*

Borgen van samenwerking en projecten; hoe doe je dat?

Henk Matthijsse
Waterregisseur
Waterketen Groningen Drenthe



Wat komt er op ons af?

Panel

Inge Eshuis – Dagelijks bestuurder Waterschap Hunze & Aa's

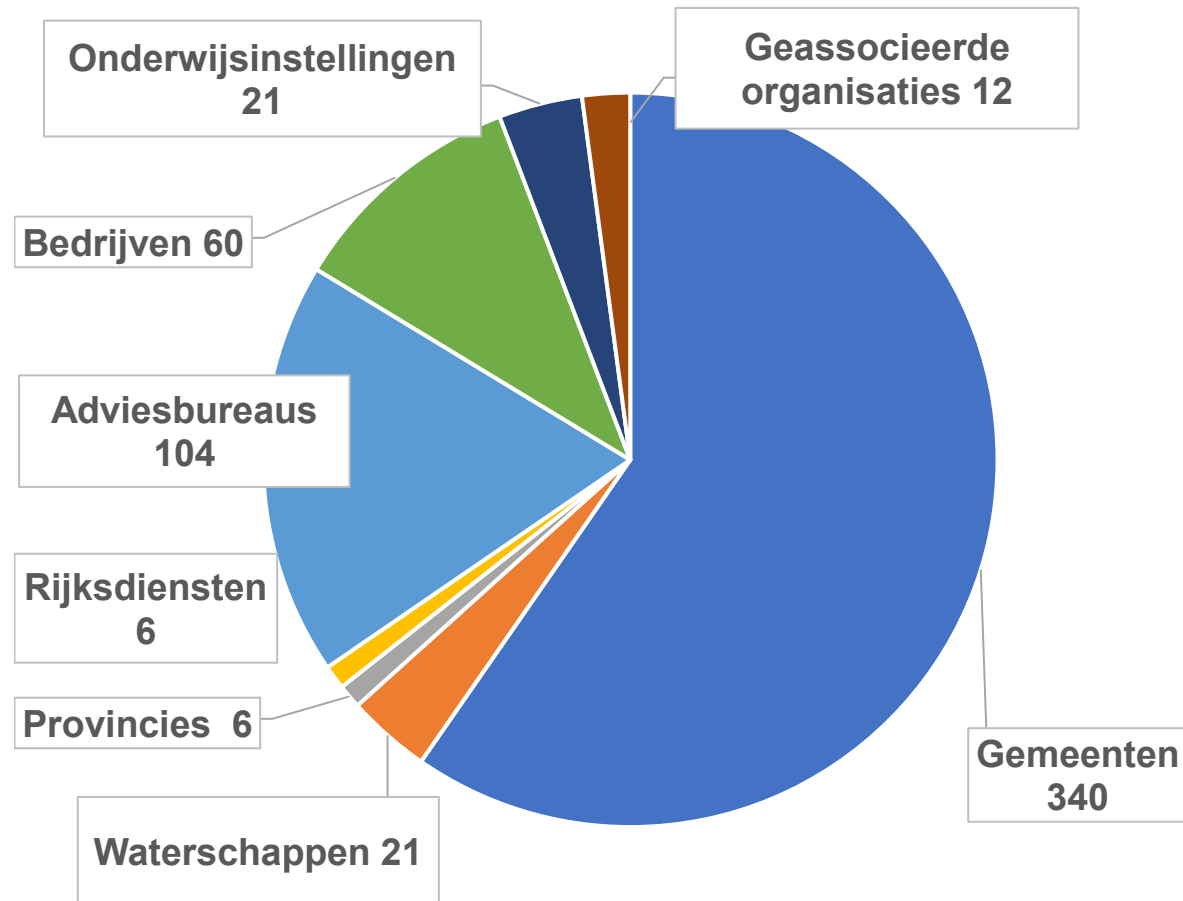
Mary-Josee van Overveld – Vice-vz. SG Programma Afvalwaterprognoses, WS Brabantse Delta

Hilde Niezen – Directeur-bestuurder Stichting RIONED



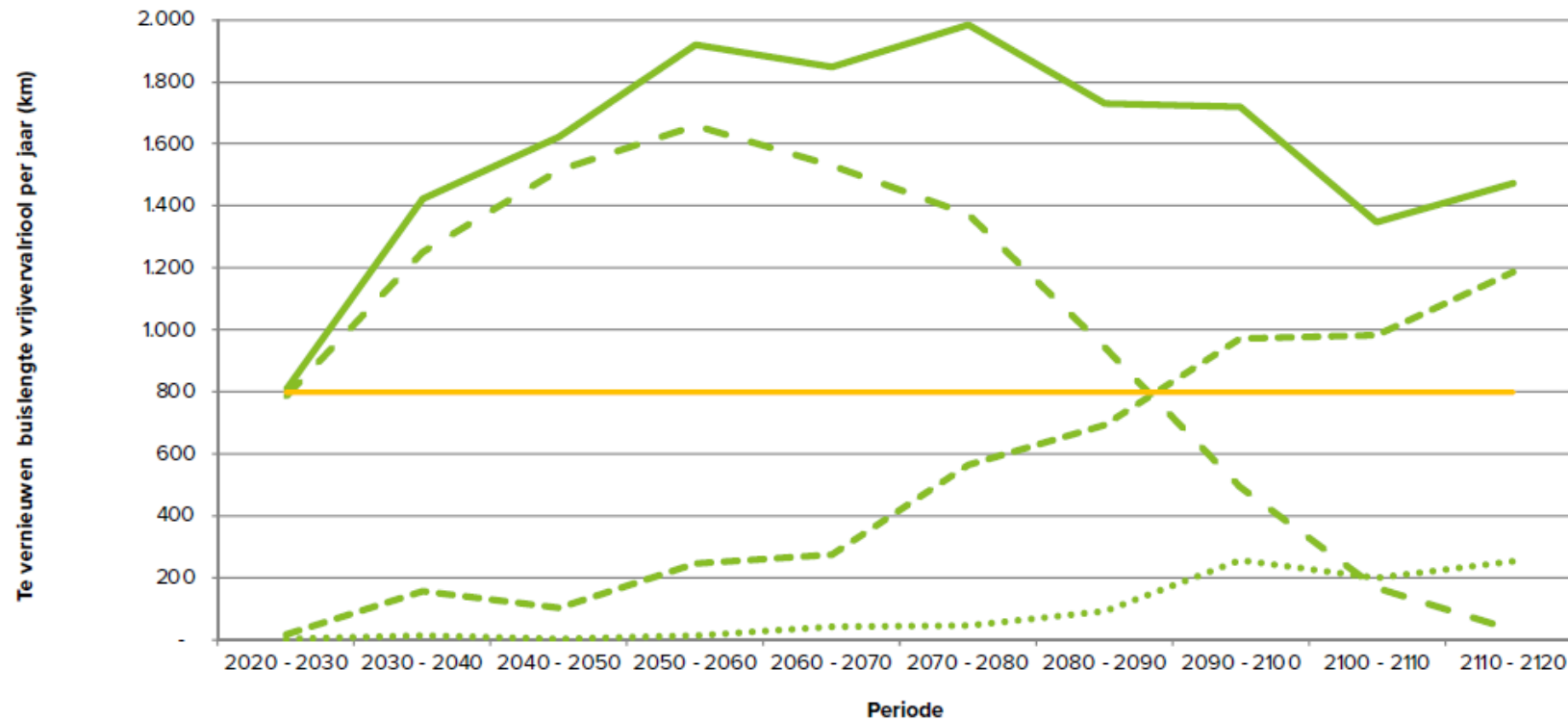
Stichting RIONED

- Kennisautoriteit stedelijk waterbeheer
- 13 medewerkers
- 570 begunstigers



Vernieuwingsopgave

4.22 Vernieuwingsopgave



- Vervangingsperiode 1+2+3
- Vervangingsperiode 2
- Vervangingsperiode 1
- Vervangingsperiode 3



Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater

- Herziening van richtlijn uit 1991
- Minder emissies
- Meer transparantie en voorlichting
- Energieneutraal en circulair
- Betere monitoring emissies (overstorten 2% DBA)
- Geïntegreerde beheerplannen stedelijk afvalwater
- Vierde zuiveringstrap
- Producenten medicijnen en cosmetica betalen





VERGADERZALEN CITY HOTEL DE JONGE

12:00

Zaal 1

Uwv-SME Noord
Middagvergadering

13:00

Zaal 2

Overleg Waterketen Noord

Aan de slag



- Kennisplein - Pingo
- Bestuurlijke sessie - Statenkamer
- Werksessie 1 – Opkamer
 - Analyse met en vanuit afvalwaterprognoses - Ali Almalla

9 werksessies

- Werksessie 1 [11:00 – 11:25] - **Analyse met en vanuit Afvalwaterprognoses**
- Werksessie 2 [11:30 – 11:55] - **Waterketen innovatie; industriewater als nieuwe bron?**
- Werksessie 3 [12:00 – 12:25] - **De Waterketen in Beeld (kentallen en data-stromen)**
- Werksessie 4 [12:30 – 12:55] - **Projectparade Euvelgunne en Gegevensbeheer**
- Werksessie 5 [12:30 – 12:55] - **Meer grip en inzicht op riool-vreemd-water**
- Werksessie 6 [13:00 – 13:25] - **Prognoseprojecten leveren inzicht voor sturing**
- Werksessie 7 [13:00 – 13:25] - **Rekenen aan klimaatadaptatie en waterkwaliteit**
- Werksessie 8 [13:30 – 13:55] - **Beter inzicht door Meten en Monitoren**
- Werksessie 9 [13:30 – 13:55] - **Data gedreven sturing**

Nieuw perspectief op de waterketen – Samen slimmer met prognoses

24 november 2025
Drents Museum Assen



Ontdek, deel en oogst waardevolle inzichten

- Indrukken van vandaag
- Rondje langs de werksessies
- Bestuurlijke inzichten en gezamenlijke agenda
... en een officiële stuurgroep
- Gesprek met panel en deelnemers in de zaal

waterketenprognoseseditienoord.hwhevenement.nl

Wat komt er op ons af? En hoe gaan we daarmee om?

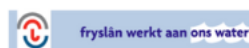
Panel

Dorine Kolkman – Voorzitter SG Programma Afvalwaterprognoses & Waterschap Rijn en IJssel

Hilde Niezen – Directeur-bestuurder Stichting RIONED

Henk Matthijse – Waterregisseur Waterketen Groningen Noord Drenthe

Ali Almalla – Kernteam Prognoses in de afvalwaterketen & Waterschap Zuiderzeeland





Community of Practice AFVALWATERPROGNOSES

9 werksessies

- Werksessie 1 [11:00 – 11:25] - **Analyse met en vanuit Afvalwaterprognoses**
- Werksessie 2 [11:30 – 11:55] - **Waterketen innovatie; industriewater als nieuwe bron?**
- Werksessie 3 [12:00 – 12:25] - **De Waterketen in Beeld (kentallen en data-stromen)**
- Werksessie 4 [12:30 – 12:55] - **Projectparade Euvelgunne en Gegevensbeheer**
- Werksessie 5 [12:30 – 12:55] - **Meer grip en inzicht op riool-vreemd-water**
- Werksessie 6 [13:00 – 13:25] - **Prognoseprojecten leveren inzicht voor sturing**
- Werksessie 7 [13:00 – 13:25] - **Rekenen aan klimaatadaptatie en waterkwaliteit**
- Werksessie 8 [13:30 – 13:55] - **Beter inzicht door Meten en Monitoren**
- Werksessie 9 [13:30 – 13:55] - **Data gedreven sturing**

Analyse met en vanuit Afvalwaterprognoses

Sessie 1

Wat kunnen we op dit moment met de data en prognoses?

Data en prognoses vertalen naar een dashboard met meer inzicht om te kunnen sturen vanuit de afvalwaterprognoses. Inzicht over de diverse influent-stromen. Vanuit waterkwaliteit kijken we breder naar influent-stromen oa grip op indirecte lozingen.

- **Ali Almalla** - Waterschap Zuiderzeeland en kerngroep lid Waterketenprognoses

Waterketen innovatie; industriewater als nieuwe bron? *Sessie 2*

Van drinkwater naar industriewater; de eerste 20% besparing? Er gaan miljoenen m³ drinkwater naar de grotere bedrijven. Leveren van industriewater en/of effluent kan dit oplossen.

- ***Erwin Beekman*** van Northwater

De Waterketen in Beeld

Sessie 3

Bij de bepaling van de diverse omrekeningen naar afvalwaterstromen maken we gebruik van zogenaamde kentallen. In samenwerking met CBS/KWR is op basis van landelijke datasets, met info vanuit de drinkwaterbedrijven, heffingskantoren e.d. informatie een project gestart om nog betere kentallen te kunnen bepalen.

- ***Jeldrik Bakker en Jurriën de Jong (CBS)***

Projectparade Euvelgunne en Gegevensbeheer

Sessie 4

Veel bedrijventerreinen merken dat het nodig is om zich aan te passen aan het veranderende klimaat. Zo ook het Groningse bedrijventerrein Euvelgunne. Bij hevige buien raakte hier de riolering overbelast. Samen met de waterschappen van Groningen, de Regio Groningen Assen en Bedrijvenvereniging Zuidoost zijn oplossingen voor het vasthouden van regenwater uitgevoerd.

Dries Jansma van Gegevensbeheer Noord

Meer grip en inzicht op riool-vreemd-water

Sessie 5

Samen werken in de waterketen | Prognoses zijn mooi, inzicht in afwijkingen is beter. Vreemd water en aangesloten neerslag op het riool geven een ongewenste belasting van de transportgemalen en de rwzi. Hoe maak je dit inzichtelijk? Drinkwaterbedrijf Groningen levert hiertoe drinkwatergegevens per rioleringsgebied.

- **André Hammenga** - adviseur waterketen Groningen Drenthe
- **Leon van der Tuin** - Waterbedrijf Groningen

Prognoseprojecten leveren inzicht voor sturing

Sessie 6

Projecten binnen het Programma Afvalwaterprognoses zoals A-Info, de Afvalwater-Viewer en DRIANT inclusief diverse nieuwe ontwikkelingen

- **Wijnand Turkensteen** - *Stuurgroep en voorzitter kerngroep programma prognoses in de waterketen & Waterschap Aa & Maas*

Gebruik Damo AWK en BGT Inlooptool

Sessie 7

Om goed gebruik te kunnen maken van de afvalwaterprognose toolings zijn het gebruik van Damo AWK en de BGT Inlooptool twee belangrijke basis-producten.

- ***Eric Oosterom - Stichting RIONED***

Beter inzicht door Meten en Monitoren

Sessie 8

In de Noordelijke samenwerking wordt dagelijks de riooldata verzameld en gevalideerd. Afwijkingen en kengetallen worden weergegeven in een dashboard en regelmatig doorgesproken met de 14 gemeenten en 2 waterschappen.

- ***Kees van Nes, Projectleider Meten en Monitoren***

Data gedreven sturing

Sessie 9

WDODelta heeft twee proefopstellingen uitgevoerd in het rioolstelsel van Zwolle. Het is gelukt om in korte tijd (bijna) autonoom te sturen op beluchting, recirculatie en chemicaliëndosering van de rwzi, en deze sturing automatisch aan te passen op basis van KNMI-weerdata. Er is veel geleerd over de (on)mogelijkheden van deze sturing.

- **Armand Sol** - projectleider WDOD en
- **Collin van der Kamp** - assetmanager WDODelta



Community of Practice AFVALWATERPROGNOSES

Bestuurlijke ambitie en gezamenlijke agenda

Inge Eshuis – dagelijks bestuurder waterschap Hunze en Aa's

... en een officiële stuurgroep

Een gezamenlijk statement

Panel

Dorine Kolkman – Voorzitter SG Programma Afvalwaterprognoses & Waterschap Rijn en IJssel

Hilde Niezen – Directeur-bestuurder Stichting RIONED

Henk Matthijse – Waterregisseur Waterketen Groningen Noord Drenthe

Ali Almalla – Kernteam Prognoses in de afvalwaterketen & Waterschap Zuiderzeeland



Aan de slag

- Netwerken
- Kennisplein
- Verder bouwen met elkaar, in de regio's in de CoP



Community of Practice
AFVALWATERPROGNOSES

DANK!



Community of Practice
AFVALWATERPROGNOSES

- Alle deelnemers!
- Sprekers
- Werksessie trekkers
- Bestuurders
- Drents Museum
- Organisatoren

Nieuw perspectief op de waterketen – Samen slimmer met prognoses

24 november 2025
Drents Museum Assen





Community of Practice AFVALWATERPROGNOSES